Nr 10

Kulturutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972: 1 gjorda framställning om anslag för budgetåret 1972/73 till Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. jämte motioner.

Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. Kungl Maj:t har i propositionen 1972: 1, bilaga 10 (punkt I 13, s. 463—464 i utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för den 3 januari 1972) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 1 473 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels motionen 1972: 682 av herr Sundman m. fl. (c, fp, m, vpk) vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar att 60 000 kr. bör ställas till förfogande för kulturellt samarbete och utbyte med Island samt till Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. för budgetåret 1972/73 anvisar ett reservationsanslag av 1 533 000 kr.,

dels motionen 1972: 1047 av herr Hermansson m. fl. (vpk) vari hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t föreslår att olika möjligheter undersöks och att konkreta förslag framläggs i syfte att bredda ungdoms- och kulturutbytet mellan å ena sidan Sverige och å andra sidan Island, Färöarna och Grönland.

Under förevarande anslag har medel beräknats till sådana nordiska projekt som på grund av sin bilaterala natur eller av andra skäl f. n. bedömts inte böra ingå i en gemensam nordisk verksamhetsbudget. Det har dock förutsatts att gemensamma nordiska överväganden skall kunna ske även beträffande dessa ändamål.

Islands isolerade läge har alltid inneburit svårigheter för landet att delta i den nordiska kulturgemenskapen framhålles det i motionen 1972: 682. Det stora hindret är de höga resekostnaderna och motionärerna påpekar att det avtal om nordiskt kulturellt samarbete som träffades förra året inte inom överskådlig tid kan åstadkomma gynnsammare förhållanden i detta speciella hänseende. Motionärerna anser att 60 000 kr. för nästa budgetår bör ställas till förfogande för främjande och stärkande av det kulturella samarbetet och utbytet mellan Island och Sverige. Till att börja med bör anvisade medel främst användas till att bereda konstnärer och andra kulturellt verksamma medlemmar av ungdoms- och idrottsorganisationer samt ideella föreningar bättre möjlig-

heter att besöka respektive länder. Beloppet kan lämpligen med angivet syfte ställas till Svenska föreningen Nordens förfogande att disponeras efter samråd med motsvarande isländska organisation.

I motionen 1972: 1047 framhålles att samarbetet mellan de nordiska länderna på sociala, kulturella och andra områden bedömts som en viktig faktor för ökad internationell förståelse. De flesta ungdomsorganisationer har alltsedan sin start haft någon form av samverkan och utbyte med motsvarande sammanslutningar i andra nordiska länder men speciellt ekonomiska svårigheter har därvid lagt hinder i vägen för utvecklingen av samarbetet med Island, Färöarna och Grönland. Motionärerna finner det mycket angeläget att man stimulerar ungdomsarbetet och tar initiativ för breddande av kultursamarbetet med dessa avlägsnare delar av Norden.

Utskottet

I likhet med motionärerna finner utskottet det angeläget att man stimulerar och ekonomiskt underlättar det kulturella samarbetet och utbytet med Island. Utskottet tillstyrker därför anvisande under förevarande anslag av det i motionen 1972: 682 föreslagna beloppet, 60 000 kr., att användas för det av motionärerna angivna ändamålet. Lämpligen kan beloppet ställas till Svenska föreningen Nordens förfogande.

De svårigheter av ekonomisk art som mött en utveckling av ungdoms- och kulturutbytet mellan Island och Sverige föreligger även i vad gäller andra avlägsnare områden som politiskt-kulturellt är att räkna till Norden. Utskottet finner det önskvärt att man undersöker möjligheterna att allmänt stimulera och underlätta detta ungdoms- och kulturutbyte. Vad utskottet nu anfört i anledning av motionen 1972: 1047 bör riksdagen som sin mening ge till känna för Kungl. Maj:t.

Utskottet har ingen erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit om anvisande av medel under förevarande anslag. Med hänsyn härtill och till utskottets tillstyrkande av motionen 1972: 682 bör anslaget för nästa budgetår uppföras med 1 533 000 kr.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen 1972: 682 till *Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m.* för budgetåret 1972/73 anvisar ett reservationsanslag av 1 533 000 kr.,
2. att riksdagen i anledning av motionen 1972: 1047 som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om ungdoms- och kulturutbytet mellan Sverige samt Island och andra avlägsnare områden som kulturellt och politiskt är att räkna till Norden.

Stockholm den 13 april 1972

På kulturutskottets vägnar
LENNART MATTSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Björk i Göteborg (s), Larsson i Vänersborg (s), Källstad (fp), fru Sundström (s), herr Nilsson i Agnäs (m), fru Berglund (s), herrar Sundman (c), Leander (s), Eriksson i Ulfsbyn (c), Green (s), fru Ryding (vpk), herrar Enlund (fp), Andersson i Örträsk (s) och Nisser (m).

TRYCKERIBOLAGET IVAR HÆGGSTRÖM AB. STOCKHOLM 1972